

Територіальна угода

**між Херсонською обласною державною адміністрацією,
Об'єднанням організацій роботодавців Херсонщини,
Херсонською обласною міжгалузеву радою
професійних спілок про регулювання основних
принципів і норм реалізації соціально-економічної
політики та трудових відносин у Херсонській області на
2019 – 2021 роки**

**м.Херсон
14 серпня 2019 року**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Територіальну угоду про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики та трудових відносин у Херсонській області на 2019 – 2021 роки (далі – Угода) укладено між Херсонською обласною державною адміністрацією, Об'єднанням організацій роботодавців Херсонщини, Херсонською обласною міжгалузевою радою професійних спілок (далі – Сторони) відповідно до Законів України «Про колективні договори і угоди», «Про соціальний діалог в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019 – 2021 роки від 14 травня 2019 року (далі – Генеральна угода).

2. Сторони керуватимуться принципами недопущення дискримінації у сфері трудових відносин за ознаками статі, раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, етнічного, соціального походження, віку, стану здоров'я, підозри чи наявності захворювання на ВІЛ/СНІД, сімейного та майнового стану, сімейних обов'язків, членства у професійній спілці чи іншому об'єднанні громадян, громадській спілці, а також за іншими ознаками, не пов'язаними з характером роботи або умовами її виконання.

3. Сторони спрямовуватимуть скоординовані зусилля на забезпечення в області економічного зростання, виконання першочергових завдань у соціально-економічній і трудовій сферах, зокрема підвищення рівня зайнятості населення та належне матеріальне забезпечення працівників, досягнення стабільності та злагоди в суспільстві.

4. Сторони розвиватимуть свої взаємовідносини на принципах соціального діалогу, дотримання визначених Угодою зобов'язань і домовленостей, взаємної поваги та відповідальності.

5. Положення Угоди безпосередньо поширюються на всіх суб'єктів в області, що належать до сфери дії Сторін, які підписали цю Угоду.

6. Сторони сприятимуть створенню умов для ведення переговорів щодо укладення колективних договорів і угод на всіх рівнях соціального діалогу в Херсонській області.

7. Сторони висвітлюватимуть інформацію щодо стану виконання норм і положень Угоди.

РОЗДІЛ І.

Розвиток економіки і вітчизняного виробництва, зростання продуктивної зайнятості, збереження і створення робочих місць

Зобов'язання Херсонської обласної державної адміністрації:

1.1. За участю профспілкових об'єднань області та Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини в межах повноважень розробляти проекти програм

соціально-економічного розвитку регіону, обласного бюджету на всіх стадіях бюджетного процесу та забезпечувати їх виконання.

1.2. Вживати заходів щодо забезпечення сталого розвитку агропромислового виробництва, сприяти реалізації єдиної державної економічної, тарифної, інвестиційної, науково-технічної, кадрової та соціальної політики, розвитку малого та середнього бізнесу в сільській місцевості шляхом:

- реалізації основних програм розвитку галузі, прийнятих в області;
- розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації;
- залучення інвестицій, створення привабливих умов для приватного інвестування у тваринництво та галузь землеробства.

1.3. Сприяти в межах компетенції вирішенню питання щодо здійснення структурної перебудови галузей в області, реструктуризації стратегічно важливих для економіки і безпеки області підприємств та бюджетоутворюючих підприємств з метою задоволення потреб вивільнюваних працівників щодо зайнятості та соціального захисту.

1.4. Проводити консультації з іншими Сторонами Угоди стосовно основних прогностичних показників економічного та соціального розвитку Херсонської області.

1.5. Сприяти наданню підприємствам реального сектору економіки Херсонської області фінансово-кредитної підтримки.

1.6. Залучити до роботи регіональної міжвідомчої комісії з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств, утвореної розпорядженням голови обласної державної адміністрації, представників профспілок та роботодавців.

1.7. Щороку при складанні проекту обласного бюджету розглядати питання щодо можливості збільшення видатків на інноваційне інвестування та підтримку розвитку галузей економіки Херсонської області.

Зобов'язання Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини:

1.8. Включати у визначеному законодавством та колективним договором порядку представників профспілок до складу комісій з питань:

- приватизації, передачі у концесію, реструктуризації, реорганізації та ліквідації суб'єктів господарювання;
- передачі об'єктів соціально-культурного призначення з державної власності у комунальну.

1.9. Надавати безоплатно на запит профспілкових організацій, їх об'єднань інформацію про стан виконання взятих покупцями державного майна зобов'язань за договорами його купівлі-продажу (фіксованими умовами конкурсів) стосовно забезпечення зайнятості, оплати праці та інших питань соціально-трудових відносин.

1.10. У разі підготовки змін до договорів купівлі-продажу державного майна обов'язково залучати до їх опрацювання представників профспілок.

1.11. Залучати у порядку, визначеному законодавством, представників профспілкових організацій до роботи в органах управління суб'єктів господарювання.

1.12. За участю представників профспілок розглядати плани санації збиткових підприємств у частині соціально-трудових відносин.

1.13. Здійснювати заходи щодо економічного стимулювання впровадження енергозберігаючих технологій та розвитку альтернативних видів палива, спрямованих на скорочення споживання традиційних видів енергоносіїв.

1.14. Дотримуватися принципу прозорості під час розкриття інформації про власників суб'єктів господарювання і надавати Сторонам Угоди відповідно до законодавства таку інформацію на їх вимогу для вжиття передбачених законодавством заходів.

Зобов'язання профспілкових об'єднань:

1.15. Проводити роботу щодо залучення працівників до управління виробництвом, підвищення його ефективності, продуктивності праці, якості продукції, зменшення її собівартості.

1.16. Сприяти зміцненню виробничої та трудової дисципліни, культури праці, організованості й порядку на виробництві.

1.17. Здійснювати контроль за дотриманням роботодавцями чинного законодавства у сфері соціально-економічних відносин згідно з повноваженнями, передбаченими Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

1.18. Інформувати Головне управління Держпраці у Херсонській області про ухилення від участі в переговорах щодо укладення, зміни або доповнення колективних договорів або порушення чи невиконання колективних договорів згідно зі статтею 20 Закону України «Про колективні договори і угоди» для складання протоколів про адміністративне правопорушення.

1.19. Брати участь у розробці проектів програм соціально-економічного розвитку області.

Сторони домовилися:

1.20. Не рідше одного разу на півріччя розглядати на засіданнях колегії Херсонської обласної державної адміністрації за участю представників роботодавців, профспілок та інших заінтересованих сторін питання щодо розвитку внутрішнього ринку Херсонської області та підтримки місцевого і вітчизняного виробників.

1.21. Сприяти впровадженню принципів корпоративного управління в Херсонській області.

1.22. З метою запобігання негативним соціально-економічним наслідкам приватизації стратегічних та містоутворюючих підприємств Херсонської області проводити для їх трудових колективів консультації за участю уповноважених представників профспілок та роботодавців для обговорення необхідності приватизації таких підприємств.

У сфері зайнятості населення

Зобов'язання Херсонської обласної державної адміністрації:

1.23. Рекомендувати керівникам підприємств, установ та організацій

створювати умови для забезпечення підвищення кваліфікації працівників не рідше одного разу на п'ять років, зокрема у періоди їх неповної зайнятості, та працівників, які перебувають під загрозою вивільнення.

1.24. Сприяти проведенню роботи щодо створення навчально-виробничого центру з підготовки висококваліфікованих спеціалістів виробничих професій на базі ТОВ НВП «Херсонський машинобудівний завод» для впровадження дуальної форми здобуття освіти.

1.25. Сприяти створенню умов щодо надання виробничої бази для проходження учнями професійно-технічних навчальних закладів виробничої практики.

1.26. Сприяти розвитку галузевих професійних стандартів освіти, національної системи кваліфікацій, у тому числі вдосконаленню кваліфікаційних характеристик.

1.27. Надавати встановлені законодавством соціальні послуги демобілізованим військовослужбовцям та членам їх сімей, у тому числі учасникам антитерористичної операції.

1.28. Сприяти професійній реабілітації та зайнятості осіб з інвалідністю, які бажають працювати, згідно з чинним законодавством.

Зобов'язання Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини:

1.29. Рекомендувати сприяти включенню до колективних договорів заходів щодо проведення робіт зі створення на підприємствах, в установах та організаціях сприятливих економічних та соціальних умов для демобілізованих із зони АТО військовослужбовців, захисту їх від безробіття, забезпечення гарантій щодо професійного навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовки. Розвивати систему професійної орієнтації і психологічної підтримки учасників бойових дій в зоні АТО(ООС), які частково втратили працездатність і не можуть на рівних конкурувати на ринку праці.

1.30. Забезпечити додержання квот робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту і не можуть на рівних конкурувати на ринку праці.

1.31. З урахуванням специфіки галузі та підприємства забезпечувати періодичне підвищення кваліфікації працівників.

1.32. Рекомендувати створювати умови для відновлення наставництва, вдосконалення професійного навчання працівників безпосередньо на виробництві, запровадження системи підтвердження кваліфікації за робітничими професіями за результатами неформального навчання.

1.33. Забезпечити попереднє інформування або погодження з відповідними первинними профспілковими організаціями залучення працівників інших підприємств на умовах цивільно-правових договорів.

1.34. Вживати заходів щодо недопущення випадків ухилення роботодавців від участі у примирних процедурах, надання необхідних документів для врегулювання колективних трудових спорів та запобігання їх виникненню відповідно до Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)».

Зобов'язання профспілкових об'єднань:

1.35. Здійснювати громадський контроль за виконанням законів, інших нормативно-правових актів з питань праці та зайнятості.

1.36. Вносити в разі потреби відповідним органам державної влади та роботодавцям пропозиції стосовно перенесення строків, тимчасового припинення або скасування заходів щодо масового вивільнення працівників, які є обов'язковими для розгляду.

1.37. Надавати членам профспілки безкоштовну правову допомогу, консультації з питань зайнятості, а в разі необхідності представляти їх права та інтереси в органах державної влади і судах, за умови належно посвідчених повноважень.

1.38. Рекомендувати створювати умови для проведення професійної підготовки та підвищення кваліфікації працівників у періоди їх неповної зайнятості та для працівників, які перебувають під загрозою вивільнення.

Сторони домовилися:

1.39. Розглядати на засіданнях обласної тристоронньої соціально-економічної ради стан виконання заходів Програми зайнятості населення Херсонської області та ринку праці області.

1.40. Вживати заходів з організації професійної перепідготовки та підвищувати кваліфікацію працівників у періоди їх неповної зайнятості та для працівників, які перебувають під загрозою вивільнення.

1.41. Удосконалювати систему професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, професійного навчання працівників та професійної орієнтації населення, умов здійснення наставництва.

1.42. Впровадити систему підтвердження результатів неформального професійного навчання за робітничими професіями.

1.43. Формувати державне замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів з урахуванням потреб ринку праці.

1.44. У разі невідворотності масових звільнень розробляти спільні заходи щодо забезпечення зайнятості працівників, які підлягають вивільненню.

1.45. Рекомендувати суб'єктам господарювання запровадити програми та стандарти соціальної відповідальності бізнесу, створити галузеві та корпоративні фонди професійної підготовки та підвищення кваліфікації працівників з дотриманням положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

РОЗДІЛ II.**Оплата праці****Зобов'язання Херсонської обласної державної адміністрації:**

2.1. Здійснювати державний контроль щодо охорони праці та своєчасної і не нижче визначеної державою мінімального розміру оплати праці.

2.2. Продовжувати практику заслуховування на засіданнях тимчасової комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового

забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат в області звітів керівників і власників підприємств, які не дотримуються чинного законодавства з оплати праці та допускають зростання заборгованості з виплати заробітної плати та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування та інших платежів до Пенсійного фонду України.

2.3. Погоджувати контракти, які укладаються з керівниками підприємств державної та комунальної власності.

2.4. Здійснювати заходи, спрямовані на погашення заборгованості з виплати заробітної плати (там, де вона існує) працівникам підприємств, організацій та установ усіх форм власності.

2.5. У разі наявності заборгованості із заробітної плати та соціальних виплат на підприємствах з часткою державного майна (акцій), яке виставляється на продаж, рекомендувати регіональному відділенню Фонду державного майна України в Херсонській області, АР Крим та м.Севастополі обов'язково передбачати в договорах купівлі-продажу державного майна (акцій) зобов'язання покупця щодо повного погашення такої заборгованості протягом місяця з дня набуття права власника.

2.6. Рекомендувати регіональному відділенню Фонду державного майна України в Херсонській області, АР Крим та м.Севастополі щокварталу розглядати питання дотримання умов договорів купівлі-продажу державного майна та ефективності використання державного майна, яке знаходиться в оренді, зокрема щодо повного погашення заборгованості із заробітної плати та своєчасної і в повному обсязі виплати заробітної плати, та подавати відповідну інформацію Стороні профспілок та Стороні роботодавців на їх запити.

2.7. Проводити постійний моніторинг та регулярно, не рідше одного разу на квартал, обмінюватися інформацією про стан дотримання законодавства і положень цієї Угоди у сфері оплати праці, вживати заходів реагування у випадку порушень.

Зобов'язання Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини:

2.8. Рекомендувати здійснювати моніторинг у сфері нормування праці, забезпечувати розробку, перегляд, доповнення і затвердження норм праці відповідно до сучасного рівня техніки, технології виробництва та праці, а також узагальнювати і поширювати передовий досвід у цьому напрямку.

2.9. Рекомендувати домагатися зростання темпів реальної заробітної плати відповідно до темпів зростання обсягів виробництва та продуктивності праці. Сприяти ефективності використання фонду робочого часу.

2.10. Рекомендувати встановити в колективних договорах конкретні терміни виплати заробітної плати працівникам підприємств, установ та організацій не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцять календарних днів. Дотримуватися розміру виплаченої заробітної плати (авансу) за відповідну частину відпрацьованого місяця (не може бути меншим 40 відсотків посадового окладу (тарифної ставки) працівника).

2.11. У разі затримки виплати заробітної плати працівникам надавати на вимогу профспілок інформацію, яка є в їх розпорядженні, про наявність коштів

на рахунках підприємства відповідно до статті 45 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», а на вимогу працівника – відомості про нараховану і несплачену йому заробітну плату (стаття 31 Закону України «Про оплату праці»).

2.12. Рекомендувати надавати у тижневий термін з часу звернення виборного профспілкового органу інформацію з питань умов та оплати праці працівників, а також соціально-економічного розвитку підприємства, установи, організації та виконання колективних договорів і угод.

2.13. Вживати заходів щодо укладання колективних договорів і забезпечення їх повідомної реєстрації в місцевих органах виконавчої влади.

Зобов'язання профспілкових об'єднань:

2.14. Здійснювати громадський контроль за додержанням на підприємствах, в установах та організаціях законодавства про працю, а також відповідно до статті 35 Закону України «Про оплату праці» громадський контроль за додержанням законодавства про оплату праці.

2.15. Згідно зі статтею 33 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» реалізовувати право вимагати розірвання трудового договору (контракту) з керівником підприємства, установи або організації, якщо він порушує законодавство про працю, про колективні договори та угоди.

2.16. Передбачити відповідні гарантії профспілок в угодах і колективних договорах відповідно до законодавства (Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»).

2.17. Взаємодіяти у вирішенні питань з реалізації права на своєчасну і повну оплату праці з органами виконавчої влади, органами державного нагляду.

2.18. Проводити постійний аналіз і оцінку стану реалізації законодавства з питань оплати праці, вносити Сторонам пропозиції щодо його вдосконалення для подальшого звернення до вищестоящих органів державної влади.

2.19. Інформувати Сторону роботодавців про випадки виявлення порушень законодавства про працю на підприємствах для вжиття ними необхідних заходів.

Сторони домовилися:

2.20. Забезпечити зростання середньої заробітної плати та розміру мінімальних ставок (окладів) заробітної плати, міжпосадових, міжкваліфікаційних співвідношень, фонду оплати праці та умов його формування на підприємствах.

2.21. Встановити відповідно до Генеральної угоди перелік і розміри доплат та надбавок до тарифних ставок, окладів та посадових окладів працівників, підприємств, установ і організацій, що мають міжгалузевий характер (крім бюджетної сфери), для встановлення в галузевих (міжгалузевих), територіальних угодах та колективних договорах (додається).

2.22. Використовувати в межах своїх повноважень усі можливості для

своєчасного вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) та запобігання їх виникненню.

2.23. Залучати представників профспілок до розробки та впровадження систем оплати праці на підприємствах.

2.24. Передбачити участь профкому у формуванні фонду оплати праці та при встановленні умов його зростання.

2.25. Забезпечити участь трудового колективу у формуванні, розподілі та використанні прибутку підприємства.

2.26. Забезпечувати своєчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати. Встановлення конкретних строків та розмірів виплати заробітної плати (не рідше 2-х разів на місяць) з інтервалами, визначеними законодавством.

2.27. У разі затримки заробітної плати більш як на один день (від встановленої законодавством та колективним договором дати) роботодавцю видати відповідний наказ про такий факт, причини і відповідні заходи та надіслати його копію профкому, місцевому органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування, місцевому органу організації чи об'єднання роботодавців.

РОЗДІЛ III.

Гідні умови праці та соціальний захист працюючих.

Охорона та умови праці

Сторони домовилися:

3.1. Забезпечувати реалізацію державної політики у сфері охорони праці, спрямовану на збереження життя і здоров'я працюючих.

3.2. Надавати допомогу підприємствам, установам і організаціям у проведенні періодичної атестації робочих місць за умовами праці, розробці та впровадженні системи управління охороною праці та реалізації комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

3.3. Здійснювати контроль за наданням працівникам пільг і компенсацій, передбачених законодавством.

3.4. Рекомендувати встановлювати у колективних договорах:

- особливості регулювання робочого часу та відпочинку окремих категорій працівників, робота яких безпосередньо пов'язана з обслуговуванням населення та об'єктів підвищеної небезпеки;

- для працівників підприємств, установ і організацій, зайнятих на роботах з умовами праці в одну зміну, встановлювати тривалість робочого часу, який не перевищує 40 годин на тиждень. У випадку перевищення цієї норми, у тому числі при застосуванні підсумованого обліку робочого часу, забезпечувати підвищену компенсацію більшої тривалості роботи відповідно до законодавства;

- встановлення, за фінансової можливості, скороченого на одну годину робочого дня або 4-денного робочого тижня зі збереженням заробітку для жінок, які мають дітей у віці до 14 років та дітей з інвалідністю, без зменшення оплати праці;

- забезпечення відповідності локальних правил внутрішнього трудового розпорядку чинному законодавству та особливостям діяльності підприємства, установи, організації. Не допускати зменшення видів часу відпочинку та їх тривалості, введення необумовлених колективним договором тривалих перерв у роботі, необґрунтованого залучення до понаднормових робіт та робіт у вихідні і святкові дні, підвищення інтенсивності праці за рахунок зниження чисельності працівників.

3.5. Своєчасно проводити атестацію робочих місць за умовами праці.

3.6. Рекомендувати передбачати оздоровлення працівників, які працюють у шкідливих та важких умовах праці.

3.7. Сприяти профілактиці епідемії ВІЛ-інфекції на робочих місцях. Брати участь у широкому інформуванні та запобіганні інфікуванню ВІЛ серед працюючих. Формувати толерантне ставлення до ВІЛ-інфікованих. Розвивати форми соціальної підтримки і допомоги ВІЛ-інфікованим працівникам та їх родинам.

3.8. Забезпечувати щорічне проведення заходів з нагоди Всесвітнього дня охорони праці з метою привернення уваги до питань охорони праці, зниження рівня виробничого травматизму та професійної захворюваності в області.

3.9. За участю представників Національної служби посередництва і примирення в Херсонській області вживати заходів щодо попередження причин виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) або їх вирішення.

3.10. Рекомендувати включати до колективних договорів питання щодо врегулювання та вирішення трудових спорів (конфліктів) у позасудовому порядку.

3.11. Забезпечити додержання законодавства про працю та посилити контроль за його виконанням на підприємствах, в організаціях та установах, що перебувають у сфері управління Сторін, своєчасно повідомляти відповідні органи про усунення виявлених порушень.

3.12. Вживати відповідні заходи з недопущення в області притягнення до відповідальності працівників внаслідок вчинених ними належним чином дій щодо захисту своїх прав з питань охорони праці або працівників, які відмовились від виконання роботи чи залишили роботу і мали достатні підстави вважати, що вона становить безпосередню і серйозну небезпеку для їх життя чи здоров'я, життя та здоров'я інших людей.

3.13. Спрямувати кошти на охорону праці в обсязі не менше законодавчо встановленого мінімального рівня витрат на охорону праці та коштів, визначених відповідною колективною угодою.

3.14. Організувати роботу щодо виконання заходів, спрямованих на поліпшення умов праці та приведення їх у відповідність з вимогами законодавства про охорону праці в області.

3.15. Рекомендувати керівникам підприємств, установ та організацій впровадження в області прогресивних технологій, досягнень науки і техніки з охорони праці, засобів механізації, автоматизації та роботизації ділянок виробництва з важкими та шкідливими умовами праці з метою зменшення

негативної дії шкідливих факторів на працівників та попередження професійних захворювань.

3.16. Організація спільної профілактичної роботи сторін соціального діалогу для попередження виробничого травматизму і професійних захворювань.

Зобов'язання Херсонської обласної державної адміністрації:

3.17. Здійснювати державний контроль у межах своїх повноважень за дотриманням підприємствами і організаціями законодавства у сфері:

- охорони земель, лісів, надр, води, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та інших природних ресурсів;

- охорони праці та своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці;

- питань науки, мови, реклами, освіти, культури, охорони здоров'я, материнства та дитинства, сім'ї, молоді та дітей, соціального захисту населення, фізичної культури і спорту.

3.18. Підвищувати ефективність надання організаційно-методичної, консультативної допомоги закладам сільської мережі охорони здоров'я обласними фахівцями. Сприяти організації надання якісної медичної допомоги у сільській місцевості.

3.19. Сприяти комплектації амбулаторій сімейної медицини лікарями, фельдшерсько-акушерських пунктів медичними працівниками та організувати систематичне підвищення їх кваліфікації.

3.20. Сприяти забезпеченню проведення медичних оглядів педагогічних працівників бюджетних установ.

3.21. Забезпечувати своєчасну підготовку підприємств житлово-комунального господарства та бюджетних установ області до роботи в осінньо-зимовий період, передбачати у відповідних місцевих бюджетах кошти на фінансування відповідних заходів.

3.22. Продовжити роботу з подальшого вдосконалення мережі лікувальних закладів, організації амбулаторно-поліклінічної медичної допомоги на засадах сімейної медицини, сільських амбулаторій, фельдшерсько-акушерських пунктів. Сприяти розвитку лікувальних закладів усіх форм власності.

3.23. З метою забезпечення доступності медичної допомоги населенню області не допускати необґрунтованого скорочення чисельності працівників та мережі лікувально-профілактичних закладів, насамперед у сільській місцевості.

3.24. Проводити широку інформаційно-роз'яснювальну роботу серед громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесених до категорії 2, щодо їх права на санаторно-курортне лікування.

Зобов'язання Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини:

3.25. Сприяти створенню служб охорони праці на підприємствах і в організаціях області відповідно до вимог чинного законодавства про охорону праці.

3.26. Проводити за участю профспілок атестацію робочих місць за умовами праці працівників, перш за все зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, на підприємствах усіх форм власності для встановлення їх права на пільги та компенсації, передбачені законодавством. За результатами атестації розробити і вжити заходів з приведення умов праці на робочих місцях у відповідність з нормативними вимогами.

3.27. Сприяти забезпеченню:

- фінансування заходів з охорони праці, передбачених колективними договорами;
- необхідних умов для роботи профспілкових, громадських структур, уповноважених трудовими колективами з питань охорони праці, а також їх навчання за рахунок коштів підприємств.

Зобов'язання профспілкових об'єднань:

3.28. Брати участь у складанні проектів обласних програм, що стосуються охорони праці та здоров'я, здійсненні контролю за їх виконанням.

3.29. Забезпечувати здійснення дієвого громадського контролю за дотриманням роботодавцями вимог законодавства про охорону праці та здоров'я, виконанням необхідних профілактичних заходів, спрямованих на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та іншим випадкам загрози життю або здоров'ю працівників.

3.30. Залучати представників профспілок до складу комісій з проведення атестації робочих місць за умовами праці.

3.31. Вносити державним органам влади і державним органам з нагляду за охороною праці відповідні подання у разі систематичного порушення роботодавцем умов колективного договору, угоди щодо зобов'язань з охорони праці та відмови в усуненні виявлених порушень.

3.32. Брати участь у розслідуванні нещасних випадків на виробництві, забезпечувати захист інтересів постраждалих та їх сімей, сприяти ліквідації нещасних випадків.

3.33. Інформувати Головне управління Держпраці у Херсонській області про факти порушень законодавства про охорону праці.

3.34. Надавати методичну та практичну допомогу профкомам підприємств, організацій, установ у формуванні розділів з охорони праці та здоров'я у колективних договорах і комплексних заходів щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на підприємстві.

3.35. Інформувати трудові колективи і профспілковий актив про зміни в законодавстві щодо охорони праці та здоров'я. Організувати навчання для працівників та представників профспілок з питань охорони праці.

3.36. Забезпечувати направлення представників профспілкових організацій на спеціалізоване навчання в рамках відповідної програми Фонду соціального страхування України.

Соціальний захист працівників

Зобов'язання Херсонської обласної державної адміністрації:

3.37. Забезпечувати надання державних соціальних допомог, визначених Законами України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» і «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», та їх виплату за рахунок коштів субвенції з державного бюджету.

3.38. Сприяти чіткій організації роботи щодо надання населенню пільг і субсидій на житлово-комунальні послуги, тверде паливо та скраплений газ відповідно до чинного законодавства та своєчасному відшкодуванню цих коштів з державного і місцевих бюджетів підприємствам-надавачам житлово-комунальних послуг, систематично проводити перевірки достовірності поданих документів із залученням відповідних служб, депутатів, громадськості.

3.39. Сприяти забезпеченню постраждалих учасників антитерористичної операції/операції Об'єднаних сил (учасників бойових дій) санаторно-курортним лікуванням відповідно до чинного законодавства.

3.40. Сприяти направленню учасників антитерористичної операції/операції Об'єднаних сил на проходження психологічної реабілітації.

3.41. Забезпечити реалізацію заходів з професійної адаптації учасників антитерористичної операції/операції Об'єднаних сил.

3.42. Рекомендувати при затвердженні бюджетів міст та районів, сільських, селищних рад об'єднаних територіальних громад передбачити необхідні кошти для розвитку територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центрів соціальної реабілітації осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, на придбання спецодягу і спецвзуття працівникам соціального захисту, кошти на оплату проїзду, пов'язаного з обслуговуванням самотніх і непрацездатних громадян, проходження медоглядів працівниками.

3.43. Забезпечити спільно з районними державними адміністраціями та рекомендувати виконавчим комітетам міських рад міст обласного значення, районним у містах рад, сільським, селищним радам об'єднаних територіальних громад у межах бюджетних призначень, затверджених на відповідний період, відшкодування підприємствам житлово-комунального господарства, транспорту нарахованих пільг та компенсацій на оплату наданих послуг з одночасним здійсненням заходів щодо соціального захисту населення, особливо пільгових категорій.

3.44. Організувати спільно з районними державними адміністраціями та рекомендувати виконавчим комітетами міст обласного значення, районним у містах рад, сільським, селищним радам об'єднаних територіальних громад у межах повноважень безперебійну роботу громадського транспорту на території області, передбачивши при цьому пільгову оплату проїзду для певних категорій громадян згідно з чинним законодавством.

3.45. Охопити соціальним обслуговуванням одиноких непрацездатних громадян, які потребують стороннього догляду. Продовжити роботу щодо

створення стаціонарних відділень для людей похилого віку, притулків для знедолених та бездомних дорослих і дітей.

3.46. Передбачити включення до обласної програми соціального захисту людей похилого віку, осіб з інвалідністю та підтримки сім'ї, утвердження гендерної рівності і протидії торгівлі людьми питань щодо додаткового соціального захисту ветеранів праці та людей похилого віку, малозабезпечених та інших вразливих категорій осіб.

Зобов'язання Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини:

3.47. Дотримуватися встановлених чинним законодавством України норм соціального захисту працівників своїх підприємств.

3.48. Не допускати прийняття рішень про ліквідацію, перепрофілювання, передачу іншому власникові об'єктів соціальної інфраструктури, які належать підприємствам, без консультацій з відповідними профспілковими органами, організаціями.

3.49. Вживати заходів щодо збереження об'єктів соціальної сфери на підприємствах та забезпечувати їх подальшу роботу.

3.50. Своєчасно та в повному обсязі сплачувати до бюджету і цільових державних фондів усі обов'язкові соціальні платежі, передбачені чинним законодавством.

3.51. Брати участь у соціальних програмах, які реалізуються на території області.

Зобов'язання профспілкових об'єднань:

3.52. Брати участь у підготовці програм щодо соціальних стандартів та соціального захисту населення області.

3.53. Надавати методичну допомогу щодо соціальних прав і гарантій працівників для використання при укладанні колективних договорів і угод.

3.54. Здійснювати громадський контроль за відповідністю нормативним вимогам тарифів на послуги, які затверджуються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування (на житлово-комунальні та транспортні послуги).

3.55. Організувати контроль за виконанням чинного законодавства у сфері соціального захисту працюючих, членів профспілок, надавати їм консультації з питань законодавчих норм соціального захисту та механізму їх реалізації.

3.56. Ініціювати включення до колективних договорів соціальних гарантій для працівників, звільнених з підприємств у зв'язку зі скороченням чисельності чи штату, з виходом на пенсію, призовом або вступом працівника на військову службу, контролювати виконання вказаних договорів.

3.57. Рекомендувати включення до колективних договорів положень, що забезпечують рівні права та можливості жінок і чоловіків.

Сторони домовилися:

3.58. Охоплювати соціальною підтримкою найбільш соціально вразливі верстви населення при посиленні адресності надання соціальних допомог.

3.59. Рекомендувати при укладанні колективних договорів на підприємствах різної форми власності передбачати:

- заходи щодо соціального захисту ветеранів війни та праці, учасників бойових дій в зоні АТО (ООС), дітей війни, інших людей похилого віку;

- додаткові виплати до пенсій ветеранам, які мають відповідний стаж роботи на виробництві, одноразові виплати при виході на пенсію, інші заходи матеріальної підтримки ветеранів;

- заходи щодо забезпечення путівками для оздоровлення ветеранів війни, праці, дітей війни на базі місцевих санаторіїв, відомчих будинків відпочинку та пансіонатів.

Гуманітарні питання, молодіжна політика, задоволення духовних потреб населення**Зобов'язання Херсонської обласної державної адміністрації:**

3.60. З метою сприяння правильному вибору професії та соціальній адаптації забезпечити проведення профорієнтаційних заходів для учнів випускних класів закладів загальної середньої освіти.

3.61. У рамках обласних програм передбачити кошти з обласного бюджету на фінансову підтримку:

- дитячо-юнацьких спортивних шкіл;

- діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій на виконання обласних програм з питань сім'ї, жінок, молоді та дітей.

3.62. Не допускати скорочення об'єктів освіти, культури, фізкультури, спорту, відпочинку, дозвілля та працюючих на них, особливо у сільській місцевості.

3.63. Вживати заходів щодо підтримки молодіжного (студентського) оздоровлення.

Зобов'язання Об'єднання організацій роботодавців Херсонщини:

3.64. Вживати заходів щодо збереження об'єктів соціальної сфери на підприємствах (закладів культури, спорту, дитячих оздоровчих таборів, інших об'єктів) для забезпечення соціально-духовних потреб працівників та членів їх сімей.

3.65. Брати безпосередню участь у реалізації регіональних програм соціально-культурного та духовного розвитку населення області.

3.66. Сприяти виділенню коштів на утримання культурно-освітніх, спортивних, соціально-побутових, оздоровчих об'єктів, що знаходяться на балансі підприємств, для забезпечення їх належного функціонування та задоволення соціально-культурних і духовних потреб працівників і членів їх сімей.

3.67. Згідно із законодавством та умовами колективних договорів перераховувати профспілковим комітетам кошти в розмірі не менше 0,3% від фонду оплати праці на організацію ними культурно-масової, фізкультурної та оздоровчої роботи (стаття 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»).

3.68. Рекомендувати більш активно сприяти створенню відповідних умов для реалізації права працівників на зайняття фізичною культурою відповідно до статті 10 Закону України «Про фізичну культуру і спорт».

3.69. Брати участь в організації та проведенні культурно-масових та спортивних заходів, свят, змагань, що відбуваються на території області, виділяючи на це, в межах спонсорської підтримки, кошти та матеріальні ресурси.

3.70. Рекомендувати не допускати використання дитячих оздоровчих закладів, які перебувають у відомчій власності, не за призначенням та їх ліквідації, передачі в оренду, зменшення їх території, кількості ліжок-місць, сприяти укріпленню їх матеріальної бази та розвитку мережі вказаних закладів.

3.71. Брати участь у підготовці мережі дитячих оздоровчих закладів до літнього оздоровчого сезону та забезпечити їх ефективну роботу.

Зобов'язання профспілкових об'єднань:

3.72. Брати активну участь у реалізації регіональних програм культурно-мистецького та фізкультурно-оздоровчого спрямування.

3.73. Забезпечувати спільно з адміністрацією і керівниками підприємств підготовку та функціонування в літній період будинків, баз відпочинку, закладів культури і спорту, дитячих оздоровчих закладів, санаторіїв-профілакторіїв.

3.74. Брати участь у вирішенні питань, пов'язаних з передачею у комунальну власність культурно-освітніх, спортивних, лікувально-оздоровчих закладів, що перебувають на балансі підприємств і організацій.

3.75. Здійснювати громадський контроль за працевлаштуванням молоді, створенням належних умов для її адаптації у трудових колективах, підвищення кваліфікації та професійної майстерності, задоволення культурно-освітніх, оздоровчих і житлово-побутових потреб.

3.76. Ознайомлювати студентську та робітничу молодь з її обов'язками, правами, гарантіями на здобуття освіти, працевлаштування, працю, задоволення культурних, соціально-економічних, житлово-побутових, оздоровчих потреб шляхом видання інформаційно-довідкової літератури, проведення навчально-інформаційних та освітніх заходів, впровадження відповідних програм і проектів тощо.

Сторони домовилися:

3.77. Зберегти в період впровадження реформи децентралізації і утворення об'єднаних територіальних громад соціальний захист населення та соціальну інфраструктуру та не допустити необґрунтованих змін форми власності, закриття, репрофілювання закладів культури, позашкільної освіти,

сфери фізичної культури і спорту, в тому числі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також скорочення робочих місць та незаконного масового звільнення їх працівників.

3.78. Розвивати молодіжну політику, спрямовану на залучення молоді до активної участі в роботі громадськості.

3.79. Сприяти розвитку фізкультурно-спортивного руху в області, залучати до систематичних занять різними формами фізичної культури та масового спорту працівників, членів їх сімей.

3.80. Передбачити проведення регіональних оглядів роботи закладів оздоровлення і відпочинку дітей, надання організаційної і методичної допомоги при організації дитячого оздоровлення.

3.81. Передбачити включення до обласних програм соціально-економічного розвитку, оздоровлення та відпочинку дітей влітку питань щодо оздоровлення та відпочинку дітей, у тому числі щодо збереження та розвитку мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

3.82. Сприяти залученню до занять народною творчістю працівників і членів їх сімей, у тому числі на базі культурно-освітніх закладів та клубних формувань при підприємствах, в організаціях та установах незалежно від форм власності.

3.83. Сприяти задоволенню культурно-освітніх, соціально-економічних, житлово-побутових та оздоровчих потреб молоді.

3.84. Спрямувати систему профорієнтації на ті види професій і спеціальностей, на які існує особлива потреба в області.

3.85. Запровадити систему наставництва для молодих працівників.

3.86. Сприяти визначенню узгоджених пропозицій щодо поетапного збільшення обсягів фінансування навчальних закладів:

- для здобуття безоплатної професійно-технічної освіти;
- оновлення матеріально-технічної бази ПТНЗ, у тому числі з метою підвищення престижності робітничих професій.

РОЗДІЛ ІV.

Соціальний діалог

Сторони, обираючи соціальний діалог як загальноприйнятну форму співпраці Херсонської обласної державної адміністрації, профспілок і роботодавців області на принципах рівноправного партнерства, з метою вирішення питань у сфері соціальних, економічних і трудових відносин, забезпечення подальшого розвитку й ефективності соціального діалогу домовилися:

4.1. Включати до складу колегій обласної державної адміністрації та галузевих управлінь представників від сторін роботодавців та профспілок.

4.2. Соціальний діалог здійснювати у формі обміну інформацією, консультацій, переговорів, нарад, робочих зустрічей тощо.

4.3. Вважати, що висновки та рекомендації, прийняті за результатами проведення соціального діалогу, є обов'язковими для розгляду місцевими

органами виконавчої влади, організаціями, до яких вони надсилаються, з подальшим інформуванням соціальних партнерів.

4.4. Надавати організаційну підтримку та методичну допомогу учасникам соціального діалогу на всіх рівнях з питань колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин, укладання угод і колективних договорів та забезпечення їх виконання.

4.5. Рекомендувати учасникам колективних переговорів при укладенні галузевих, регіональних угод та колективних договорів застосовувати визначені даною Угодою засади ведення соціального діалогу на відповідному рівні.

4.6. Не приймати в односторонньому порядку рішення з основних питань забезпечення соціальних, економічних, трудових прав та інтересів працівників і населення області, які є предметом Угоди.

4.7. Забезпечити участь представників профспілок та роботодавців області у консультативно-дорадчих органах місцевих органів виконавчої влади, які відстежують та вирішують питання захисту соціально-економічних та соціально-трудових прав і гарантій населення області або її адміністративно-територіальної одиниці.

4.8. Продовжити і закріпити практику включення до колективних договорів положень, які забезпечують умови і гарантії профспілковим організаціям підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності для виконання ними статутних завдань, у тому числі:

- включення представників профкомів до складу наглядових рад, правлінь, рад підприємств;

- безкоштовне надання профкомам для забезпечення їх поточної діяльності приміщень, транспорту, засобів зв'язку;

- збереження діючого порядку сплати відрахувань профспілкових внесків шляхом перерахування через бухгалтерії підприємств, організацій, установ за наявності письмових заяв працівників – членів профспілки та 100-відсоткового погашення заборгованості по профспілкових внесках;

- своєчасне перерахування членських профспілкових внесків на рахунки відповідних профспілкових організацій.

4.9. Сприяти діяльності організацій профспілок і роботодавців, їх консолідації в об'єднання з метою формування сторін соціального діалогу на всіх рівнях колективно-договірних відносин та створювати умови для реалізації прав і гарантій їх діяльності, визначених законодавством. Рекомендувати включати ці зобов'язання до колективних договорів.

4.10. Сторонам галузевих (міжгалузевих) соціально-економічних рад у галузях економіки, де в тарифах, товарах (цінах) суб'єктів природних монополій здійснюється державне регулювання (встановлення) фондів оплати праці, залучати до роботи ради представників органу, що здійснює державне регулювання у відповідній галузі.

4.11. Сторонам галузевих (міжгалузевих) угод у галузях економіки, де в тарифах, товарах (цінах) суб'єктів природних монополій здійснюється державне регулювання (встановлення) фондів оплати праці, під час

колективних переговорів з укладення угоди залучати представника органу, що здійснює державне регулювання у відповідній галузі.

4.12. Залучати представників профспілкових організацій у порядку, визначеному законодавством та/або колективними договорами, до участі в роботі органів управління суб'єктів господарювання та за їх пропозицією – до розроблення і внесення змін до:

4.12.1. Статутів підприємств у частині повноважень профспілок представляти інтереси працівників та захищати їх соціально-економічні, трудові права.

4.12.2. Внутрішніх документів підприємств (правил трудового розпорядку, програм розвитку персоналу тощо).

4.12.3. Фінансових планів у частині соціально-економічного розвитку державних підприємств, інших суб'єктів господарювання, у статутному капіталі яких понад 50% акцій (часток, паїв) належить державі, їх дочірніх підприємств.

4.12.4. Порядку розподілу і використання частини прибутку, що залишається у розпорядженні державних підприємств, інших суб'єктів господарювання, у статутному капіталі яких понад 50% акцій (часток, паїв) належить державі, на соціально-економічний розвиток.

4.13. Проводити у визначеному колективним договором порядку за рахунок коштів підприємства (з урахуванням його фінансових можливостей) навчання представників, які беруть участь у роботі наглядової ради або інших органів управління господарського товариства.

4.14. Сприяти підвищенню ролі та ефективності обласної тристоронньої соціально-економічної ради.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сторони домовилися:

1. Забезпечити у межах своїх повноважень реалізацію Угоди відповідно до заходів щодо виконання її положень.

2. Періодично забезпечувати висвітлення реалізації положень Угоди у засобах масової інформації.

3. Всебічно сприяти вдосконаленню нормативно-правової бази з питань регулювання соціально-економічних і трудових відносин, здійсненню соціального діалогу на тристоронній основі.

4. Рекомендувати сторонам колективних договорів приводити їх норми та положення у відповідність з Генеральною та цією Угодами.

5. Затвердити протягом двох місяців після підписання Угоди та передати одна одній заходи щодо її виконання.

6. Здійснювати систематичний контроль за виконанням Угоди:

- постійно аналізувати хід виконання Угоди і щороку до 15 квітня надавати відповідну інформацію іншим Сторонам;

- щопівроку розглядати питання про виконання Угоди на засіданні обласної тристоронньої соціально-економічної ради та інформувати про це громадськість.

7. Контроль за виконанням Угоди здійснюється Сторонами безпосередньо та робочою комісією, яка вела переговори щодо її підготовки та укладення.

8. Жодна зі Сторін, які уклали Угоду, не має права в односторонньому порядку протягом терміну її дії приймати рішення, які погіршують норми і положення Угоди або припиняють її дію.

9. Вирішувати спірні питання, що виникають під час реалізації цієї Угоди, шляхом проведення консультацій і переговорів.

10. Зміни і доповнення до Угоди вносити за взаємною згодою Сторін після проведення відповідних консультацій.

11. Кожна зі Сторін має право письмово повідомити інші Сторони про необхідність внесення змін і доповнень до даної Угоди.

12. Сторони визнають право профспілкових об'єднань та об'єднань роботодавців і підприємців області, які не брали участь у переговорах, на приєднання до цієї Угоди протягом усього строку її дії, за умови взяття ними на себе зобов'язань щодо її виконання.

13. Сторони, з вини яких порушено чи не виконано зобов'язання за цією Угодою, несуть відповідальність, встановлену чинним законодавством України.

14. Угода набирає чинності з дня її підписання і діє до укладення нової або перегляду цієї.

15. Угода підписана у трьох примірниках, які мають однакову юридичну силу і зберігаються у кожної із Сторін.

Угоду підписали:

Від Херсонської Від роботодавців
обласної державної
адміністрації

Від профспілкових об'єднань

Голова Херсонської Голова Об'єднання
обласної державної організацій
адміністрації роботодавців
Херсонщини

Голова Херсонської обласної
міжгалузевої ради профспілок

